

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobce **Mgr. Lukáše Raidy, správce konkursní podstaty úpadce Union banka, a.s. „v likvidaci“**, zastoupeného JUDr. Milanem Skalníkem, advokátem se sídlem Ostrava - Moravská Ostrava, Preslova 9, proti žalovanému **Generálnímu ředitelství cel**, se sídlem Praha 4, Budějovická 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 6. 2007, č. j. 5 Ca 15/2005 - 48

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce jako stěžovatel (dále jen stěžovatel) domáhá zrušení rozsudku Městského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 11. 2004, č. j. 2004/7830/2, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Celního ředitelství Olomouc ze dne 26. 8. 2004, č. j. 6346b/2004-21. Tímto rozhodnutím byla zamítnuta jeho žádost o povolení obnovy řízení ve věci zaplacení celního dluhu v postavení ručitele za dlužníka ITC, spol. s r.o., se sídlem Písnické zahrady 461, Praha 4, uloženého rozhodnutím Celního úřadu Uherské Hradiště dne 30. 11. 2001, č. j. 5121/2001-10, ve spojení s odvolacím rozhodnutím žalovaného ze dne 27. 3. 2002, č. j. 1419/2002-01.

Městský soud dospěl k závěru, že nebyla zachována lhůta pro podání žádosti o obnovu řízení stanovená v § 54 odst. 3 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "daňový řád"). Poukázal přitom na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 1. 2007, č. j. 2 Afs 25/2006 - 104 a na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne

28. 3. 2006, č. j. 29 Ca 77/2004 - 81, podle nichž lze žádost o povolení obnovy podat do šesti měsíců ode dne, kdy se žadatel dozvěděl o důvodech obnovy, nejpozději však do tří let od konce roku, v němž vznikl celní dluh. Podle § 240 odst. 2 zákona č. 13/1993 Sb., celního zákona, ve znění účinném do 30. 4. 2004, celní dluh vznikl v okamžiku, kdy bylo zboží odňato celnímu dohledu. Z jednotlivých platebních výměrů dlužníka soud zjistil, že celní dluh v daném případě vznikl dne 31. 12. 2000, což žalobce potvrdil i ve své žádosti o obnovu řízení. Objektivní lhůta pro podání žádosti o obnovu řízení tak započala běžet dne 1. 1. 2001 a prekludovala dne 31. 12. 2003. Žádost podaná dne 18. 6. 2004 byla podána opožděně a je nerozhodný odkaz na běh subjektivní lhůty, neboť ta může plynout jen v rámci lhůty objektivní. Nad rámec těchto důvodů městský soud poukázal na nesprávnost postupu správních orgánů, které tvrdí, že žalobce mohl nahlédnout do spisu dlužníka za účelem opatření poznatků o běhu lhůt a současně od něho požadoval předložení souhlasu ke zbavení mlčenlivosti. Tím žalovaný porušil žalobcova práva, ovšem tento postup neměl vliv na zákonnost žalobou napadeného rozhodnutí. Proto městský soud žalobu zamítl.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítá nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení a nepřezkoumatelnost rozsudku. Městský soud totiž zcela pominul žalobní tvrzení, že závazek ručitele Union banky, a.s., je zcela rozdílný od závazku společnosti ITC, spol. s r. o., a proto nelze odvozovat běh lhůty od vzniku celního dluhu tohoto dlužníka. Závazek stěžovatele je závazkem ručitelským a jeho trvání je upraveno v § 263 odst. 1 celního zákona. Podle tohoto ustanovení zajištění celního dluhu (tedy i ručení) nezanikne, dokud celní dluh není splněn, nebo dokud by ještě mohl vzniknout. Je nepochybné, že v době podání žádosti o obnovu řízení celní dluh společnosti ITC, spol. s r. o., splněn nebyl a celní úřad mohl v době podání žádosti ručitelský závazek bance vyměřit. Za této situace pak v souladu s ust. § 54 odst. 3 daňového řádu byla žádost o obnovu řízení podána před uplynutím objektivní lhůty před jejím uplynutím. Z těchto důvodů stěžovatel navrhl zrušení rozsudku městského soudu a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu řízení. Dodatečně stěžovatel doplnil kasační stížnost „podklady pro rozhodnutí“ zasláním znění nálezu Ústavního soudu ze dne 13. 9. 2007, sp. zn. I ÚS 643/06, aniž s tím spojil nějaký návrh.

Žalovaný nevyužil možnosti podat vyjádření k této kasační stížnosti.

Důvodnost kasační stížnosti Nejvyšší správní soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.). Stěžovatel, aniž své námitky konkrétně právně podřadil, fakticky vznáší důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), d) s. ř. s.

V první řadě je třeba vážít námitku nepřezkoumatelnosti rozsudku městského soudu. Pokud by rozsudek byl takto vadný, zřejmě by to vyloučilo možnost zkoumat námitky ostatní. Stěžovatel nepřezkoumatelnost spatřuje v opomenutí žalobní argumentace spočívající v odlišnosti postavení ručitele a tudíž i v odlišném posuzování běhu lhůt, zejména lhůty objektivní. Lze tak dovodit, že stěžovatel měl na mysli nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů.

Jak Nejvyšší správní soud vyslovil např. v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75 (zveřejněno: Sb. NSS č. 133/2004), *nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatcích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody. Za takové vady lze považovat případy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny.*

Je pravdou, že v žalobě bylo poukazováno na směšování postavení dlužníka a ručitele s odkazem na ust. § 263 odst. 1 celního zákona. Rozsudek městského soudu, jak výše uvedeno,

spočíval zejména v hodnocení běhu lhůt a jako správný způsob počítání objektivní lhůty označil způsob odvozený od vzniku dluhu dlužníka. Skutečnost, že v odůvodnění výslovně nevyvrátil žalobní argumentaci, není důvodem nepřezkoumatelnosti rozsudku, neboť soud zaujal právní názor od této argumentace odlišný, a ten zdůvodnil. Z logiky věci plyne, že právní názor odlišný od žalobního tvrzení je jeho vyvrácením, je-li tento názor dostatečně odůvodněn, což v daném případě byl. Ze strany stěžovatele se tak jedná o součást tvrzení o nesprávnosti právního názoru soudu, tedy součást žalobní námitky podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., nikoliv o námitku podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., která naplněna nebyla.

Námitka zaujetí nesprávného právního názoru vychází z odlišného postavení dlužníka a ručitele.

K této námitce je třeba ze správního spisu konstatovat záruční listinu z r. 1996 a osvědčení o záruce z r. 1997, podle nichž Foresbank, a. s., (právní předchůdce stěžovatele) poskytla v systému globální celní záruky celní záruku společnosti ITC, spol. s r.o., a to do výše 5 000 000 Kč. Záruční listina byla vypovězena sdělením Union Banky, a.s., v březnu r. 1999. Platební výměry ukládající dlužníku ITC, spol. s r.o., zaplacení celního dluhu, byly všechny Celním úřadem Uherské Hradiště vydány ve dnech 16. - 19. června 2001 s tím, že celní dluh vznikl dne 31. 12. 2000 nezákonným odnětím zboží celnímu dohledu. Ve všech případech se jednalo o zboží propuštěné do režimu uskladňování v celním skladu v r. 1997 a 1998, které se při ukončení platnosti veřejného celního skladu v něm nenacházelo. Rozhodnutí o povinnosti ručitele k plnění za dlužníka ve výši 77 883 837 Kč bylo vůči Union bance, a. s., vydáno Celním úřadem Uherské Hradiště dne 30. 11. 2001 a doručeno jí 25. 2. 2002 včetně přehledu platebních výměrů, které nebyly dlužníkem uhrazeny. V odvolacím řízení bylo rozhodnutí celního úřadu změněno rozhodnutím Celního ředitelství Olomouc dne 27. 3. 2002 pod č. j. 1419/2002-01, a to zejména v částce dluhu – na 57 871 078 Kč.

Žádost o obnovu řízení datovaná 18. 6. 2004 byla doručena Celnímu úřadu v Uherském Hradišti dne 2. 7. 2004 a opírala se zejména o nově zjištěné skutečnosti o existenci tří postupně a nezávisle na sobě povolených celních skladů a o nesplnění povinnosti upozornění ručitele na neukončení celního režimu dlužníkem. Žádost o obnovu byla Celním ředitelstvím v Olomouci zamítnuta dne 26. 8. 2004 a podané odvolání bylo zamítnuto žalovaným dne 11. 11. 2004. Důvodem bylo uplynutí prekluzivní lhůty, a to jak objektivní, tak i subjektivní.

Žaloba, jak výše uvedeno, stála na tvrzení o zachování lhůt, městský soud ji zamítl z důvodů uplynutí lhůty objektivní.

Obnovu řízení podle § 54 odst. 1 písm. a) daňového řádu bylo možno povolit, jestliže vyšly najevo nové skutečnosti nebo důkazy, které nemohly být bez zavinění daňového subjektu nebo správce daně uplatněny již dříve v řízení a mohly mít podstatný vliv na výrok rozhodnutí. Podle odst. 3 téhož ustanovení musí být žádost o obnovu řízení podána do šesti měsíců ode dne, kdy se žadatel prokazatelně dozvěděl o důvodech obnovy řízení, nejpozději však před uplynutím lhůty, ve které zaniká právo daň vyměřit nebo doměřit. Tyto lhůty nelze prodloužit ani povolit navrácení v předešlý stav. Není sporu o tom, že celní dluh vznikl ke dni 31. 12. 2000 a že objektivní lhůta k podání návrhu na obnovu uplynula dnem 31. 12. 2003. Stěžovatel ovšem poukazuje na skutečnost, že jeho povinnost vyplývala z ručitelského závazku, a proto je pro běh lhůty rozhodné ustanovení § 263 odst. 1 celního zákona. Toto ustanovení upravovalo trvání zajištění po dobu, v níž nebyl celní dluh splněn, nebo v níž mohl celní dluh ještě vzniknout (pouze touto částí citovaného ustanovení stěžovatel argumentuje v kasační stížnosti). Smyslem tohoto ustanovení bylo zajištění celního dluhu vzniklého v době trvání zajištění i poté, kdy zajištění již zaniklo; nebylo odlišnou úpravou běhu lhůt pro vyměření cla.

Zde lze poukázat na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2005, č. j. 2 Afs 51/2004 - 57 (dostupné na www.nssoud.cz), řešící mj. i vztah hlavního a ručitelského závazku. Z hlediska této kasační stížnosti je však rozhodující především skutečnost, že dané ustanovení bylo zrušeno novelou celního zákona č. 187/2004 Sb., která nabyla účinnosti dnem vstupu smlouvy o přistoupení České republiky k Evropské unii v platnost, tj. dnem 1. 5. 2004. V době podání žádosti o obnovu řízení (červen 2004) tedy již součástí celního zákona nebylo a nelze z něho cokoliv ve vztahu ke stěžovateli dovozovat. Z těchto důvodů neshledal Nejvyšší správní soud naplněnou ani kasační námitku podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Stěžovatel doplnil kasační stížnost odkazem na náleze Ústavního soudu ze dne 13. 9. 2007, sp. zn. I ÚS 643/06. Tento náleze změnil dosavadní převažující nazírání na rozsah globální celní záruky a zřejmě by se dotýkal i stěžovatele. Pro rozhodnutí soudu by však mohl mít význam pouze tehdy, pokud by souvisel s uplatněnými důvody obnovy a pokud by se jimi soud mohl zabývat věcně.

Ze všech těchto důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl. (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 (§120) s. ř. s., neboť neúspěšnému stěžovateli náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s řízením o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. února 2008

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu